

Ochrana před povodněmi v České republice

[Povodňové a krizové orgány odpovědné za řešení povodňového ohrožení](#)

[Generální ředitelství HZS ČR a jeho hlavní úkoly](#)

[Organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu](#)

[Evakuační zavazadlo](#)

[Úkoly povodňových orgánů obcí a vlastníků významných vodních děl](#)

[Povodňové plány](#)

[Plán ochrany území pod vybranými vodními díly před zvláštní povodní](#)

[Zásady chování při přirozených a zvláštních povodních](#)

[Jak budete informováni v případě ohrožení povodní](#)

[Zásady chování po povodni](#)

Povodňové a krizové orgány odpovědné za řešení povodňového ohrožení

Ochrana před povodněmi je zabezpečována od 1.1.2002 podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). Tímto pojmem rozumíme opatření k předcházení a zamezení škod při povodních na životech a majetku občanů, společnosti a na životním prostředí prováděná především systematickou prevencí, zvyšováním retenční schopnosti povodí a ovlivňováním průběhu povodní.

Ochrana před povodněmi je zabezpečována podle povodňových plánů a při vyhlášení krizové situace krizovými plány a havarijními plány. Povodňová komise se za krizového stavu stává součástí krizového štábu.

Přeroste-li ohrožení z přirozených a zvláštních povodní do krizové situace, při níž je vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav, je ochrana před povodněmi zabezpečována orgány krizového řízení dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a činnost jednotlivých složek k provádění záchranných a likvidačních prací na základě zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Ochrana před přirozenými povodněmi je řízena povodňovými orgány, které ve své územní působnosti odpovídají za organizaci povodňové ochrany, řídí, koordinují a kontrolují činnost ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Postavení a činnost povodňových orgánů jsou specifikovány ve dvou časových úrovních:

a. **mimo povodeň jsou povodňovými orgány:**

- orgány obcí,
- orgány obcí s rozšířenou působností,
- orgány krajů v přenesené působnosti,
- Ministerstvo životního prostředí; zabezpečení přípravy záchranných prací přísluší Ministerstvu vnitra.

b. **po dobu povodně jsou povodňovými orgány:**

- povodňové komise obcí a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí,
- povodňové komise obcí s rozšířenou pravomocí a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
- povodňové komise ucelených povodí,
- Ústřední povodňová komise.

Platnost zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech končí dnem 31. 12. 2002 a úkoly povodňových orgánů okresu přecházejí na obce s přenesenou působností, úkoly orgánů krizového řízení okresního úřadu přecházejí na hejtmana příslušného kraje a na hasičský záchranný sbor kraje

Povodňové komise zřizují povodňové orgány jako své výkonné složky k plnění mimořádných úkolů v době povodně.

- Obecní rada může k plnění úkolů při ochraně před povodněmi, je-li v jejich územních obvodech možnost povodní, zřídit povodňovou komisi obce, jinak tuto činnost zajišťuje obecní rada.
- Starosta obce s rozšířenou pravomocí zřizuje povodňovou komisi obce s rozšířenou působností a je jejím předsedou.

- Ministerstvo životního prostředí po dohodě s Ministerstvem vnitra vymezí ucelená povodí. Předsedou povodňové komise uceleného povodí je hejtman kraje, v jehož územní působnosti ucelené povodí nebo jeho převážná část leží.

Název povodňové komise uceleného povodí (PKUP)	Předseda PKUP a sídlo komise	Název s.p. povodí a jeho sídlo
Dyje	Hejtman Jihomoravského kraje, Brno	Povodí Morava s.p. Brno, závod pov. Dyje Brno

- Ústřední povodňovou komisi zřizuje vláda, která též schvaluje její statut. Předsedou komise je ministr životního prostředí a místopředsedou ministr vnitra.

V době povodně jsou povodňové komise oprávněny činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečovacím a záchranným pracím. Tyto příkazy nejsou rozhodnutím podle správního řádu a není proti nim opravný prostředek.

Právnícké a fyzické osoby jsou povinny odstraňovat překážky, které mohou bránit průtokům velkých vod, umožnit vstup na své pozemky a do objektů k provádění záchranných a zabezpečovacích prací, trpět odstranění staveb nebo jejich částí nebo porostu, poskytnout dopravní a mechanizační prostředky, pohonné hmoty, nářadí a jiné potřebné prostředky a zúčastnit se podle svých možností těchto prací.

Oprávnění a povinnosti povodňových orgánů v případě vyhlášení stavu nebezpečí a nouzového stavu přecházejí na příslušné územní orgány krizového řízení podle zákona o krizovém řízení.

Ochrana před povodněmi při vyhlášení krizové situace, při níž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), je řízena orgány krizového řízení.

Vyhlášení konkrétního krizového stavu, doby jeho trvání a pravomoci orgánů krizového řízení jsou specifikovány územně a časově:

a) Stav nebezpečí se jako neodkladné opatření může vyhlásit, jsou-li v případě povodňového ohrožení ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí a není možné odvrátit povodňové ohrožení běžnou činností povodňových orgánů a složek integrovaného záchranného systému.

- Pro území kraje nebo jeho část vyhláší stav nebezpečí hejtman, v Praze primátor hlavního města Prahy.

Stav nebezpečí lze vyhlásit s uvedením důvodů na nezbytně nutnou dobu. Rozhodnutí o stavu nebezpečí musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah a musí být zveřejněno na úředních deskách na území, kde je stav nebezpečí vyhlášen. Zveřejnění rozhodnutí se dále vyhláší prostřednictvím hromadných informačních prostředků, místními rozhlasu a dalšími prostředky.

b) Nouzový stav

Vláda za nouzového stavu na ohroženém území může na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit ústavní svobodu občanů a je oprávněna v době trvání nouzového stavu například:

- nařídit evakuaci osob a majetku z vymezeného území,
- zakázat vstup, pobyt a pohyb na vymezených místech nebo území,
- rozhodnout o ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky k řešení krizové situace,
- rozhodnout o bezodkladném provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení veřejného ohrožení vyplývajícího z krizové situace.

Ochrana před zvláštní povodní - v důsledku mimořádné situace na vodním toku a zejména na vodním díle může vzniknout porucha vodního díla, která může vést až k destrukci, protržení (ochranné hráze vodního toku nebo příčné hráze, přehrady) a vzniku povodňové vlny, která má značné ničivé účinky a vyžaduje okamžitá bezodkladná opatření (varování obyvatel, evakuaci obyvatel, zvířat a cenného majetku). Tato situace svým rozsahem, destrukčními účinky a rychlostí průběhu vyžaduje krizové řízení podle krizových plánů a bude řešena územně příslušným havarijním plánem, který obsahuje i Plán ochrany území pod vybraným vodním dílem před zvláštní povodní.

Generální ředitelství HZS ČR a jeho hlavní úkoly

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (GŘ HZS ČR), krajská ředitelství hasičského záchranného sboru, jednotky hasičského záchranného sboru kraje a ostatní zařízení v působnosti GŘ HZS ČR jsou významnou součástí systému ochrany před povodněmi v ČR.

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR plní tyto hlavní úkoly:

V období mimo povodňovou aktivitu:

- usměrňuje integrovaný záchranný systém při přípravě záchranných a likvidačních prací,
- kontroluje připravenost jednotek požární ochrany na zabezpečování komunikačního spojení, na úkoly při zabezpečení ochrany zdraví, života občanů a při ochraně majetku,
- zajišťuje a provozuje jednotný systém varování a vyrozumění, stanovuje způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného povodňového ohrožení, přípravných opatřeních, způsobu a době jejich provedení,
- sjednocuje postupy evakuace obyvatelstva, navrhuje povodňovým orgánům rozsah evakuačních opatření v povodňových plánech,
- podílí se na přípravě nouzového přežití obyvatelstva, zejména v humanitární pomoci povodněmi postiženému obyvatelstvu,
- koordinuje zpracování a vedení plánů ochrany území pod vybranými vodními díly před účinky zvláštních povodní.

V období povodně především:

- koordinuje záchranné a likvidační práce, ústředně řídí záchranné povodňové práce, pokud je provádí HZS ČR,
- kontroluje efektivnost nasazení příslušníků HZS ČR,

- při povodni zasahující více obcí s přenesenou působností koordinuje spolupráci jednotek požární ochrany,
- zajišťuje informovanost obcí s přenesenou působností a krajských úřadů a složek Integrovaného záchranného systému ČR o varovných hlášeních v souvislosti se vznikem povodní, prostřednictvím územně příslušného operačního a informačního střediska,
- rozhoduje o nasazení a soustředění jednotek požární ochrany a věcných prostředků HZS z více krajů,
- při aktivizaci Ústřední povodňové komise zajišťují spojení mezi útvary policie, operačními středisky a útvary HZS zasažených krajů a Ústřední povodňovou komisí.

Organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu

V místě nasazení složek integrovaného záchranného systému a v prostoru předpokládaných účinků povodně provádí koordinování záchranných a likvidačních prací **velitel zásahu**. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení.

Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu, řídí součinnost těchto složek velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost.

Velitel zásahu je při provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn:

- zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob, popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,
- nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
- vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,
- zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy štábu jsou zejména velitelé a vedoucí složek integrovaného záchranného systému. Členy tohoto štábu mohou být dále fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky integrovaného záchranného systému spolupracují nebo které poskytují osobní nebo věcnou pomoc,
- rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele, kterým je oprávněn ukládat úkoly a rozhodovat o přidělování sil a prostředků do podřízenosti velitelů sektorů a úseků.

Evakuační zavazadlo

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku ohrožení přirozenou povodní značného rozsahu a pro opuštění bytu v důsledku ohrožení života vznikem zvláštní povodně.

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. kufr, batoh nebo cestovní taška. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Doporučený obsah evakuačního zavazadla:

- Základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a pitná voda vše na dva až tři dny
- Předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor
- Léky, které užíváte, toaletní a hygienické potřeby
- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- Náhradní oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku
- Přenosné rádio s rezervními bateriemi, mobil, přenosnou svítilnu, zápalky, nůž atd.

Úkoly povodňových orgánů obce (povodňových komisí obcí)

Ohrožených přirozenou nebo zvláštní povodní

Povodňová komise obce je po dobu povodně povodňovým orgánem obce a může v době povodně činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi. Předsedou povodňové komise obce je starosta obce, který jmenuje další členy komise ze členů obecního zastupitelstva a z fyzických a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi.

Povodňové orgány obce jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností. Organizují přípravu obce na přirozené a zvláštní povodně, vyhlašují a odvolávají stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti, zajišťují varování občanů obce, evakuaci osob před hrozcím nebezpečím, provádějí povodňové prohlídky, organizují a zabezpečují povodňovou hláskou službu a hlídkovou službu, zabezpečují varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce s využitím jednosměrného systému varování, podílejí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce a zpracovávají Povodňový plán obce. Organizují, řídí, koordinují a ukládají opatření na ochranu před přirozenou povodní podle Povodňového plánu obce a při zvláštní povodni podle Plánu ochrany pod vybranými vodními díly před zvláštní povodní. Poskytují obcím s rozšířenou působností podklady a informace potřebné k zpracování Plánu ochrany pod vybranými vodními díly před zvláštní povodní.

Obecní úřad informuje občana o charakteru možného povodňového ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních prací a ochraně obyvatelstva pro případ vzniku přirozené a zvláštní povodně. Seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného povodňového ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení.

Vlastníci vodních děl I. až III. kategorie, kterým byla uložena povinnost zajistit provádění technickobezpečnostního dohledu poskytnou příslušným povodňovým orgánům,

orgánům krizového řízení a orgánům integrovaného záchranného systému údaje o parametrech možné zvláštní povodně (zejména charakteristiky povodňových vln a rozsah ohroženého území) a o provádění technicko-bezpečnostního dohledu v období povodňové aktivity nebo krizového stavu. Oznamují neprodleně příslušným povodňovým orgánům, správcům vodních toků, Hasičskému záchrannému sboru ČR (HZS ČR) skutečnosti rozhodné pro vyhlášení stavů pohotovosti a ohrožení při nebezpečí vzniku zvláštních povodní, pokud možno s předpovědí dalšího vývoje. Při vzniku zvláštní povodně varují povodňové orgány níže po toku podle povodňových plánů územních celků, HZS ČR a v případě nebezpečí z prodlení i bezprostředně ohrožené subjekty.

Povodňové plány

Povodňové plány obsahují způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahují způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.

Obsah povodňových plánů se dělí na:

- a. věcnou část, která zahrnuje údaje potřebné pro zajištění ochrany před povodněmi určitého objektu, obce, uceleného povodí nebo jiného územního celku, směrodatné limity pro vyhlásování stupňů povodňové aktivity,
- b. organizační část, která obsahuje jmenné seznamy, adresy a způsob spojení účastníků ochrany před povodněmi, úkoly pro jednotlivé účastníky ochrany před povodněmi včetně organizace hlásné a hlídkové služby,
- c. grafickou část, která obsahuje zpravidla mapy nebo plány, na kterých jsou zakresleny zejména záplavová území, evakuační trasy a místa soustředění, hlásné profily, informační místa.

Povodňovými plány územních celků jsou:

- a. povodňové plány obcí, které zpracovávají orgány obcí, v jejichž územních obvodech může dojít k povodni,
- b. povodňové plány obcí s rozšířenou působností (od 1.1.2003), které zpracovávají obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu,
- c. povodňové plány ucelených povodí, které zpracovávají příslušné orgány krajů v přenesené působnosti úkolů státní správy ve spolupráci se správcí povodí,
- d. Povodňový plán České republiky, který zpracovává Ministerstvo životního prostředí.

Pro pozemky a stavby ohrožené povodněmi, které se nacházejí v záplavovém území nebo mohou zhoršit průběh povodně, zpracovávají jejich vlastníci ostatní povodňové plány pro svou potřebu a pro součinnost s povodňovým orgánem obce. V pochybnostech o rozsahu této povinnosti rozhodne k jejich návrhu vodoprávní úřad.

U povodňových plánů územních celků zpracovatelé každoročně prověřují jejich aktuálnost zpravidla před obdobím jarního tání a toto prověření dokladují. Ostatní povodňové

plány zpracovatelé přezkoumávají při podstatných změnách podmínek, za nichž byly zpracovány. Pokud z přezkoumání vyplyne potřeba úpravy nebo doplnění povodňového plánu, učiní tak zpracovatelé neprodleně.

Věcnou a grafickou část povodňového plánu územních celků a jeho změny zpracovatelé předkládají nadřízenému povodňovému orgánu k potvrzení souladu s povodňovým plánem vyšší úrovně. U povodňových plánů pozemků a staveb potvrzuje soulad povodňový orgán obce. Potvrzením souladu se stává věcná a grafická část povodňového plánu závaznou.

Organizační část povodňového plánu zpracovatelé průběžně upravují a poskytují dotčeným povodňovým orgánům a účastníkům řízení ochrany před povodněmi k využití. Na potvrzení souladu se nevztahuje správní řád.

Plán ochrany území pod vybranými vodními díly před zvláštní povodní

Havárie, teroristické a válečné napadení významného vodu vzdouvajícího vodního díla s protržením hráze a následným vznikem zvláštní povodně, rozsahem ohroženého území a destrukčními účinky vzniklé povodňové vlny na rozsáhlém území pod vodním dílem, vyžaduje zpracování samostatného plánu. Plán se dělí na informační část, operativní část a grafickou část.

Zpracování Plánu ochrany pod vybranými vodními díly před zvláštní povodní - plán bude součástí územně příslušných havarijních plánů krajů. Je zpracováván v souladu s vyhláškou č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS. Pro zpracování plánů musí být zajištěny od správců (majitelů) vybraných vodních děl údaje o předpokládané havárii vodního díla se vznikem zvláštní povodně, hydrologické údaje o povodňové vlně vzniklé při zvláštní povodni, stanovení území ohroženého zvláštní povodní. Po zabezpečení podkladové dokumentace orgány havarijního plánování zpracují plán. Jde o finančně náročný úkol a předpokládá se plnit do konce roku 2004.

Cílem plánu je co nejvíce ochránit zdraví ohrožených obyvatel a snížit škody na majetku. K tomu je zejména nezbytné:

- a. zajistit včasné vyrozumění odpovědných orgánů, varování obyvatelstva a včasnou evakuaci obyvatelstva, hospodářských zvířat a v případě dostatku času vyvážení materiálu a zařízení,
- b. zabezpečit rychlé zahájení záchranných prací na území ohroženém zvláštní povodní a zabezpečovacích prací na vybraných VD,
- c. zabezpečit organizaci a koordinaci nouzového přežití ohroženého a evakuovaného obyvatelstva postiženého účinky zvláštní povodně,
- d. zabezpečit režim pohybu osob a dopravních prostředků v případě vyhlášení III. stupně povodňové aktivity na vodním díle (stav ohrožení VD),
- e. vyčlenit síly a prostředky a jejich materiální zabezpečení k zahájení obnovy zasaženého území zvláštní povodní.

Pro vyhotovení plánu je nezbytné zpracování:

- a. základních údajů o vodním díle a analýzy nebezpečí protržení hráze vodního díla (dále jen "VD" způsobené technickou havárií VD, živelní katastrofou, terorizmem a zbraňovými systémy za válečného stavu,
- b. hydraulických výpočtů povodňové vlny na území pod vodním dílem,
- c. rozsahu území ohroženého zvláštní povodní pod vybraným VD včetně grafického znázornění,
- d. stupňů povodňové aktivity na vybraných vodu vzdouvajících VD,
- e. vyhodnocení účinků průlomové vlny na ohroženém území pod VD,
- f. kritérií vyhlášení krizového stavu na vybraných vzdouvajících VD a pro ohrožené území zvláštní povodní pod těmito VD,
- g. nouzových opatření k ochraně hráze přehrady před přelitím, protržením v důsledku extrémních povodní, havárie VD, terorizmu a válečné činnosti,
- h. základních opatření ke snížení ničivých účinků na území pod vodním dílem při protržení hráze přehrady vlivem extrémních povodní a technické havárie, při teroristickém napadení a protržení hráze přehrady, při napadení VD zbraňovým systémem a protržení hráze přehrady.

ZÁSADY CHOVÁNÍ PŘI PŘIROZENÉ POVODNI

Při přirozené povodni

Průběžně sledujte vývoj povodňové situace. Informace o vyhlášených stupních povodňové aktivity získáte ze zpráv z hromadných informačních prostředků, od orgánů samosprávy nebo orgánů státní správy.

- I. **Stupeň povodňové aktivity = STAV BDĚLOSTI**
  - nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí
  - na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti vodního díla, jenž by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně
  - aktivuje se a zahajuje činnost hlásná a hlídková služba na vodních tocích
- II. **Stupeň povodňové aktivity = STAV POHOTOVOSTI**
  - vyhláší příslušný povodňový orgán, přerůstá-li nebezpečí přirozené povodně v povodeň
  - vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jenž by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně
  - aktivují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu
- III. **Stupeň povodňové aktivity = STAV OHROŽENÍ**
  - vyhláší příslušný povodňový orgán při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů, zdraví a majetků v zaplaveném území
  - vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření

- provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity vyhláší a odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány a při vzniku zvláštní povodně i krizové orgány.

ZÁSADY CHOVÁNÍ PŘI ZVLÁŠTNÍ POVODNI

PŘI ZVLÁŠTNÍ POVODNI - v důsledku vzniku mimořádné situace na vybraném vodním díle, která může vést až k protržení hráze přehrady a vzniku průlomové vlny. Tato situace svým rozsahem, destruktivními účinky a rychlostí průběhu vyžaduje okamžitá bezodkladná opatření (varování a evakuace obyvatel, zvířat a cenného majetku).

Doporučená opatření občanům ke snížení ohrožení životů, zdraví a majetku při vzniku zvláštní povodně:

Máte-li čas (II. stupeň povodňové aktivity na vodním díle, které Vás ohrožuje):

- zajistěte si trvalý poslech hromadných informačních prostředků,
- o vzniku a ohrožení průlomovou vlnou budete informováni sirénami, hromadnými informačními prostředky nebo orgány samosprávy a státní správy
- informujte se o důsledcích zatopení, času příchodu průlomové vlny, předpokládané doby zatopení, určené komunikace k evakuaci a místech evakuace obyvatel,
- informujte sousedy, připravte rodinu a domácí zvířata k okamžité evakuaci,
- připravte si evakuační zavazadlo,
- důsledně dbejte pokynů orgánů obce, záchranářů a za žádných okolností nezůstávejte v bytě při vyhlášení evakuace.

Nařízená úplná územní evakuace (protržení hráze přehrady, která Vás ohrožuje):

- varujte sousedy a v případě potřeby jim pomozte při evakuaci,
- uvolněte zvířata nacházející se na území ohroženého zvláštní povodní,
- odpojte přívod elektrického proudu, uzavřete hlavní přívod plynu a vody
- co nejdříve se přesuňte do evakuačního prostoru nebo prostoru soustředění.

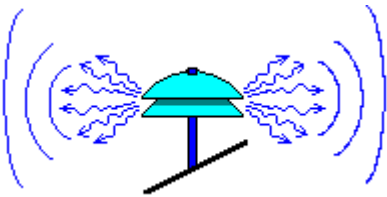
Území ohrožená zvláštními povodněmi jsou území, která mohou být při výskytu zvláštní povodně zaplavena vodou. Pokud pro krizové situace předpokládaný rozsah území ohrožený zvláštní povodní výrazně přesahuje záplavová území, vymezí se jejich rozsah v krizovém plánu.

JAK BUDETE UVĚDOMĚNI V PŘÍPADĚ OHROŽENÍ POVODNÍ

Ministerstvo vnitra sděluje, že dnem 1. listopadu 2001 zavádí na území České republiky jeden varovný signál „**VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA**“ pro varování obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku mimořádné události.

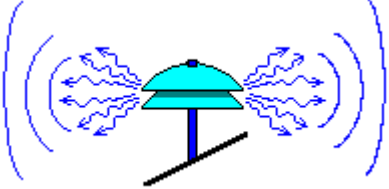
1. Signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin.

PŘI VZNIKU PŘIROZENÉ POVODNĚ

Tón sirény	Délka tónu	Název varovného signálu	Činnost obyvatelstva
kolísavý	140 vteřin	<p>VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA</p> <p>Zazní verbální informace (elektronické sirény) „Všeobecná výstraha, všeobecná výstraha, všeobecná výstraha. Sledujte vysílání Českého rozhlasu, televize a regionálních rozhlasů. Všeobecná výstraha, všeobecná výstraha, všeobecná výstraha“.</p> <p>Možné tísňové informace</p> <p>Vážení spoluobčané, na základě rozhodnutí povodňového orgánu obce....., byl v obci vyhlášen druhý stupeň povodňové aktivity - stav pohotovosti.</p> <p>Vlivem dlouhotrvajících dešťů (oblevou, rychlým tání sněhu,.....) a v důsledku nepříznivé předpovědi počasí na nejbližší dny vyzýváme všechny občany bydlící v záplavovém území, aby zahájili opatření ke své ochraně před povodní podle povodňových plánů.</p>	<p>Zahájit vlastní činnost k ochraně zdraví, životů, majetku, zvířat a k případné evakuaci.</p> <p>Při vyhlášení stavu pohotovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajistit si poslech hromadných sdělovacích prostředků, - řídit se příkazy povodňových orgánů, policie a záchranářů, - aktivně se zapojit do ochrany před povodní, podle pokynů povodňových orgánů, policie a záchranářů, - informovat se o způsobu, místě evakuace, - připravit si pytle s pískem a další těsnící materiál na utěsnění nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí atd, <p>Při vyhlášení stavu ohrožení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - připravit evakuační zavazadlo pro celou rodinu a vozidlo, - přemístit cenný nábytek, potraviny a nebezpečné látky do vyšších pater, - připravit vyvedení hospodářských zvířat, - připravit rodinu a domácí zvířata k evakuaci, - odstranit nebo řádně zajistit snadno odplavitelný materiál, - při zaplavování domu odpojit přívod elektrického proudu, uzavřít hlavní přívod plynu a vody <p>Při vyhlášení evakuace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upozornit sousedy a v případě potřeby jim pomoci při evakuaci, - zabezpečit dům, byt (vypnout hlavní

	<p>Vážení spoluobčané, na základě rozhodnutí povodňového orgánu obce....., byl v obci vyhlášen třetí stupeň povodňové aktivity - stav ohrožení.</p> <p>Vážení spoluobčané, v důsledku bezprostředního ohrožení přirozenou povodní na základě rozhodnutí povodňového orgánu je vyhlášena evakuace v obci..... (ulice....., domů.....).</p> <p>Hrozí (blesková povodeň) zanechte veškeré činnosti opusťte záplavové území</p>	<p>přívod el. proud, plyn, vodu, zabezpečit okna, dveře, nebezpečné látky),</p> <p>- vzít si evakuační zavazadlo pro celou rodinu a máte-li vozidlo, použít ho, -přesunout se do prostoru shromaždiště.</p>
--	---	---

PŘI VZNIKU ZVLÁŠTNÍ POVODNĚ

Tón sirény	Délka tónu	Název varovného signálu	Činnost obyvatelstva
kolísavý	140 vteřin	<p>VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA (hrozí vznik zvláštní povodně)</p> <p>Zazní verbální informace (elektronické sirény)</p> <p>„Nebezpečí zátopové vlny, nebezpečí zátopové vlny. Ohrožení zátopovou vlnou. Sledujte vysílání Českého rozhlasu. Nebezpečí zátopové vlny, nebezpečí zátopové vlny“</p> <p>Možná tísňová informace V obci byl vyhlášen třetí stupeň- stav ohrožení na vodním díle (.....) a hrozí vznik zvláštní povodně.</p>	<p>Připravít se k územní evakuaci</p> <p>Zahájit vlastní činnosti k ochraně zdraví, životů, majetku, zvířat a k případné evakuaci.</p> <p>Při hrozbě vzniku zvláštní povodně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajistit si stálý poslech hromadných sdělovacích prostředků, - informovat se o rozsahu zaplavení, času příchodu čela povodňové vlny, předpokládané doby zaplavení, - informovat se o místě evakuace, prostoru soustředění, trasách evakuace, - připravit evakuační zavazadla pro celou rodinu, vozidlo, atd... - připravit evakuaci hospodářských zvířat, - připravit se k okamžité evakuaci.

kolísavý	140 vteřin	<p>VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA (při vzniku zvláštní povodně)</p> <p>Zazní verbální informace (elektronické sirény)</p> <p>„Nebezpečí zátopové vlny, nebezpečí zátopové vlny. Ohrožení zátopovou vlnou. Sledujte vysílání Českého rozhlasu. Nebezpečí zátopové vlny, nebezpečí zátopové vlny“</p> <p>Možná tísňová informace V důsledku bezprostředního ohrožení zvláštní povodní byla v obci..... (ulice....., čtvrti.....) vyhlášena evakuace.</p>	<p>Vyhlášení evakuace</p> <ul style="list-style-type: none"> - upozornit sousedy a v případě potřeby jim pomoci při evakuaci, - uvolnit hospodářská zvířata v ohroženém území, - okamžitě zanechat veškerou činnost a zahájit přesun na místo, které nebude ohroženo zvláštní povodní, - co nejdříve se přesunout do evakuačního prostoru nebo prostoru soustředění, - zabezpečit dům, byt (vypnout hlavní přívod elektřiny, plynu, vody, zabezpečit okna, dveře, nebezpečné látky, atd...)
----------	------------	---	---

Grafické vyjádření varovného signálu „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“

Po akustickém tónu sirény, při vyhlášení varovného signálu **„Všeobecná výstraha“**, bude následovat **tísňová informace z hromadných informačních prostředků** (republiková, regionální a místní působnost) pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události.

2 - SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY

- Vysílání Českého rozhlasu a České televize
- Regionální vysílání rozhlasových stanic
- Regionální vysílání televize, kabelová televize

3 - DALŠÍ ZPŮSOBY INFORMOVÁNÍ OBYVATEL

- Místní rozhlas
- Závodní rozhlasy
- Pojízdne rozhlasové vozy a megafony
- Policie, hasiči s
- Prostřednictvím spoluobčanů (sousedů) a podobně

ZÁSADY CHOVÁNÍ PO POVODNÍCH

Když opadne voda

Jak se chovat při návratu !

- 1. Nechte si zkontrolovat stav obydlí:**
  - statickou narušenost
  - obyvatelnost bytu, domu
  - rozvody energií (plynu, elektrické energie)
  - stav kanalizace a rozvodů vody
- 2. Podle pokynů hygienika:**
  - zlikvidujte potraviny, které byly zasaženy vodou
  - zlikvidujte polní plodiny, které byly zasaženy vodou
  - zlikvidujte uhynulé domácí zvířectvo, které bylo usmrceno povodní
  - nahlase hygienikovi výskyt úhynu cizích domácích a divokých zvířat
- 3. Informujte se o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte:**
  - finanční pomoc
  - pitnou vodu, potraviny, teplé oblečení, hygienické prostředky a pod.
  - potřebné nářadí pro likvidaci povodňových škod
  - další potřebné prostředky
- 4. Při obnově studní a zdrojů pitné vody se řiďte pokyny odborníků a zabezpečte:**
  - vyčištění studny a odčerpání znečištěné vody
  - chemické ošetření vody ve studni
  - laboratorní prověření kvality vody
- 5. Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod**
  - ohlásit pojistnou událost pojišťovně v souladu s pojistnými podmínkami
  - vyhotovit soupis škod, případně je zdokumentovat (fotografie, znalecký posudek, účty, svědectví)
  - při řešení pojistné události postupujte podle pokynů pojišťovny
  - odškodnění obdržíte dle smluvních podmínek po uzavření šetření
- 6. Pokud možno účastněte se likvidace následků povodní**